

CHỈ THỊ
CỦA BỘ CHÍNH TRỊ
về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với việc thực hiện
trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân
trong hoạt động công vụ

Trong thời gian qua, Đảng, Nhà nước đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tạo nhiều chuyển biến tích cực về trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ. Thể chế, pháp luật về trách nhiệm giải trình từng bước được hoàn thiện; tăng cường công khai, minh bạch, chủ động cung cấp thông tin về những chủ trương, chính sách quan trọng, những vụ, việc phức tạp, dư luận quan tâm. Gắn trách nhiệm giải trình với phê bình và tự phê bình; tăng cường đối thoại, giải quyết những kiến nghị, phản ánh, khiếu nại, tố cáo, những vấn đề bức xúc của Nhân dân, góp phần quan trọng vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân.

Tuy nhiên, nhận thức, trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ còn nhiều hạn chế. Thể chế, pháp luật về trách nhiệm giải trình còn phân tán, bất cập, chồng chéo, thiếu cơ chế ràng buộc và xử lý vi phạm. Công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra chưa được quan tâm đúng mức; nhiều nơi việc thực hiện trách nhiệm giải trình còn hình thức, thậm chí đùn đẩy, né tránh, giải trình không trung thực; thiếu tiêu chí đánh giá mức độ hiệu quả, sự hài lòng của người dân về trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ. Hạ tầng công nghệ thông tin và chuyển đổi số còn bất cập, chưa đáp ứng yêu cầu tiếp nhận, giải trình, phản hồi ý kiến của Nhân dân.

Để tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với việc thực hiện trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ, đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới, Bộ Chính trị yêu cầu cấp ủy, tổ chức đảng tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện có hiệu quả một số nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm sau:

1. Tăng cường tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, xây dựng văn hoá giải trình trong hoạt động công vụ. Người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền, địa phương, cơ quan, đơn vị phải trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện nghiêm các quy định về trách nhiệm giải trình; coi đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên, là thước đo bản lĩnh, đạo đức, năng lực và tinh thần dám chịu trách nhiệm của cán bộ, đảng viên. Gắn trách nhiệm giải trình với trách nhiệm nêu gương, với tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt đảng, trở thành việc làm thường xuyên, từng bước hình thành văn hoá giải trình trong cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Quy định rõ trách nhiệm giải trình là một tiêu chí để đánh giá cấp uỷ, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên hằng năm; kiên quyết đấu tranh, loại bỏ các biểu hiện né tránh, đùn đẩy, giải trình không đầy đủ, không trung thực trong hoạt động công vụ.

2. Rà soát, hoàn thiện thể chế, pháp luật về thực hiện trách nhiệm giải trình, bảo đảm đồng bộ, thống nhất, khả thi, phù hợp với thực tiễn và tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả. Sửa đổi pháp luật phòng, chống tham nhũng, trong đó quy định rõ các nguyên tắc, đối tượng, nội dung, hình thức, trình tự, thủ tục, quyền và nghĩa vụ của cơ quan, tổ chức, cá nhân và cơ chế giám sát, xử lý các sai phạm về thực hiện trách nhiệm giải trình trong hoạt động công vụ. Hoàn thiện pháp luật về tư pháp, khiếu nại, tố cáo, tiếp công dân, đất đai, quy hoạch, môi trường, đầu tư, xây dựng, quản lý, sử dụng tài sản công, tài chính công, bảo đảm quyền tiếp cận thông tin, quyền yêu cầu giải trình của báo chí, người dân, doanh nghiệp; trách nhiệm giải trình của các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trong hoạt động công vụ.

Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả thực hiện trách nhiệm giải trình cụ thể cho từng ngành, lĩnh vực, gắn với mức độ hài lòng của người dân, doanh nghiệp. Rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định về kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, bảo đảm xử lý nghiêm minh, đồng bộ các vi phạm về trách nhiệm giải trình. Nghiên cứu, xây dựng Quy định về thực hiện trách nhiệm giải trình trong Đảng để bảo đảm đồng bộ, thống nhất thực hiện trong cả hệ thống chính trị.

3. Nâng cao chất lượng, tạo chuyển biến rõ rệt về thực hiện trách nhiệm giải trình, gắn với kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực đối với các lĩnh vực liên quan trực tiếp đến người dân, doanh nghiệp, những lĩnh vực dễ phát sinh tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, nhất là tăng cường công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình trong công tác cán bộ, xây dựng chính sách, pháp luật, thủ tục hành chính, tư pháp, đất đai, môi trường, quy hoạch, xây dựng, quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công,... Các cấp uỷ, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị chủ động rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy chế, quy trình, quy định

của cơ quan, tổ chức, đơn vị mình về trách nhiệm giải trình; tiếp nhận và kịp thời giải thích, làm rõ các vấn đề người dân, doanh nghiệp, cơ quan, tổ chức kiến nghị, phản ánh, yêu cầu giải trình; chủ động trao đổi, đối thoại trực tiếp với người dân, doanh nghiệp để giải quyết những vấn đề bức xúc ngay từ cơ sở, không để phát sinh khiếu nại, tố cáo kéo dài, vượt cấp.

4. Tăng cường kiểm tra, giám sát, thanh tra việc chấp hành các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước về thực hiện trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ. Kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các vi phạm, nhất là các hành vi né tránh, đùn đẩy trách nhiệm, chậm giải trình, giải trình không trung thực. Đưa nhiệm vụ kiểm tra, giám sát việc thực hiện trách nhiệm giải trình vào chương trình kiểm tra, giám sát hằng năm của cấp uỷ, uỷ ban kiểm tra các cấp.

5. Phát huy và nâng cao hơn nữa vai trò giám sát của cơ quan và đại biểu dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên, báo chí về trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động chất vấn, trả lời chất vấn, giải trình tại Quốc hội, hội đồng nhân dân các cấp; hoàn thiện cơ chế bảo vệ, phát huy vai trò giám sát của Nhân dân, tạo điều kiện thuận lợi để Nhân dân kiến nghị, phản ánh các vi phạm trong thực hiện trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ. Tăng cường giám sát chuyên đề về trách nhiệm giải trình và việc thực hiện các kiến nghị, cam kết sau giải trình, gắn với việc trả lời kiến nghị của cử tri, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh của công dân.

6. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về trách nhiệm giải trình, bảo đảm kết nối, liên thông từ Trung ương đến cơ sở. Xây dựng cổng thông tin điện tử chuyên biệt để phục vụ giải trình và tiếp nhận, phản hồi yêu cầu giải trình của Nhân dân, doanh nghiệp; kịp thời thông tin, giải trình về chủ trương, chính sách, quyết sách mới, về các vấn đề phức tạp, nhạy cảm, dư luận xã hội quan tâm.

7. Tổ chức thực hiện

- Các tỉnh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc Chỉ thị này trong toàn đảng bộ. Xây dựng kế hoạch cụ thể, xác định rõ trách nhiệm và thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc thực hiện.

- Đảng uỷ Quốc hội, Đảng uỷ Chính phủ và các cấp uỷ, tổ chức đảng có liên quan tập trung lãnh đạo, chỉ đạo khẩn trương rà soát, sửa đổi, bổ sung

pháp luật về phòng, chống tham nhũng và pháp luật liên quan đến thực hiện trách nhiệm giải trình, bảo đảm đồng bộ, thống nhất, khả thi, phù hợp với thực tiễn và tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả.

- Đảng uỷ Chính phủ chỉ đạo xây dựng bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả thực hiện trách nhiệm giải trình và xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về thực hiện trách nhiệm giải trình, bảo đảm thống nhất, liên thông từ Trung ương đến cơ sở.

- Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương chỉ đạo đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên và Nhân dân về trách nhiệm giải trình của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động công vụ.

- Ban Tổ chức Trung ương ban hành hướng dẫn, quy định việc đưa tiêu chí về thực hiện trách nhiệm giải trình vào đánh giá, xếp loại, thi đua, khen thưởng cấp uỷ, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên hằng năm.

- Uỷ ban Kiểm tra Trung ương chỉ đạo rà soát, tham mưu sửa đổi, bổ sung các quy định về kiểm tra, giám sát, xử lý kỷ luật đối với các cấp uỷ, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, người đứng đầu vi phạm về thực hiện trách nhiệm giải trình; hướng dẫn việc đưa nội dung kiểm tra, giám sát việc lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện trách nhiệm giải trình vào chương trình kiểm tra, giám sát hằng năm của các cấp uỷ, uỷ ban kiểm tra các cấp.

- Ban Nội chính Trung ương chủ trì, phối hợp với Uỷ ban Kiểm tra Trung ương và các cơ quan có liên quan nghiên cứu, tham mưu Bộ Chính trị ban hành Quy định về thực hiện trách nhiệm giải trình trong Đảng; theo dõi, kiểm tra, giám sát, đôn đốc, sơ kết, tổng kết việc thực hiện Chỉ thị, báo cáo Bộ Chính trị, Ban Bí thư.

Chỉ thị này được phổ biến đến chi bộ để thực hiện.

Nơi nhận:

- Các cơ quan, ban đảng Trung ương,
- Các tỉnh uỷ, thành uỷ,
đảng uỷ trực thuộc Trung ương,
- Đảng uỷ các bộ, ngành,
tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương,
- Các đồng chí Uỷ viên
Ban Chấp hành Trung ương Đảng,
- Lưu Văn phòng Trung ương Đảng.

Trần Cẩm Tú